

drović u Muzeju grada Splita. — ²³ Maschek L., *Manuale del regno di Dalmazia*. Anno I. Zadar, 1871, 264; Anno II, Zadar, 1872, 240. — ²⁴ Isto, Anno III Zadar, 1873, 253-265. — ²⁵ Berić D., 1794. godine split je obnovio prvu bolnicu... Slobodna Dalmacija, Split, 24. VI 1953. — ²⁶ Fisković C., *O graditeljima Josipu Sladi i Emiliju Vecchiettij u Splitu*. Kulturna baština, Split, 1987, 17-57-58; Fisković C., *Arhitekt Josip Slade*. Trogir, 1987. Izdanje Muzeja grada Trogira. — ²⁷ Postoji i vjerojatnost, ali za sada ničim dokumentirana, da je projekt splitske bolnice izradio projektant ostalih naših bolnica: u Sibeniku, Zadru, Dubrovniku i Milosrdnih sestara u Zagrebu, austrijski arhitekt Kuno Weidmann, specijaliziran za projekte bolničkih zgrada, a da je Josip Slade Silović, na temelju tog idejnog projekta, razradio detaljne izvedbene nacрте i vodio gradnju. (Podaci M. D. Grmeke). — ²⁸ Isto, 55-62; Babić I., *Renesansni lučni prozori i Općinska palača u Trogiru*. Adrias Zavoda za znanstveni i umjetnički rad JAZU u Splitu Split, 1987, 1, 169. — ²⁹ Spomen-ploča je, uz druge dvije što spominju osnutak Cosmijeveg nahodišta 1704. god. i Ergovčeve bolnice 1794. god., ugrađena u zidu pod trijemom bolničke zgrade pregrađene za Muzej narodne revolucije. Kameni grb Kraljevine Dalmacije, s natpisom civilne bolnice u doba austrijske okupacije netragom je nestao, unatoč upozorenja da ga kao povijesni i kulturni spomenik treba sačuvati. — ³⁰ Historijski arhiv, Zadar. Građevinska sekcija Split, 1748/II, 187, fasc. I-III; 185; fasc. V. — *O novoj bolnici u Splitu „Slobda“*, Split, 17. VIII 1910; *Gradnja mjesne bolnice, „Slobda“*, Split, 25. IX 1912.

Duško KEČKEMET, Split

19th CENTURY PROJECTS FOR REBUILDING THE SPLIT CITY HOSPITAL

During 17th and 18th ct. there were two hospitals in Split, a civilian and a military one, but both of them housed in buildings not build for the purpose. The new city hospital was built in 1783 by legacy bequeathed by Ante Ergovac. It was one of the very first city hospitals built in the countries forming Yugoslavia today. In the was that were to take place, it was taken over by the French occupying forces and turned into a French military hospital. It was returned to its primary purpose in 1818. As it became unadequate for the constantly growing town, it was decided that either it was to be rebuilt or a new one built. The first rebuilding projects were made by the civil engineer Ivan Lucchini in 1841 but they have never been put to use. The Dalmatian Council in Zadar decided to add new parts to the existing hospital building in 1866. Architect Emil Veccietti made projects for smaller additions to the existing building, whereas civil engineer Perikle Koludrović made projects for a large, representative hospital building with most up-to-dated equipment. The scarce documents preserved indicate the old building was finally rebuilt according to projects by the architect Josip Slade of Trogir in the Neorenaissance style. The rebuilding was completed in 1872. As the new building became small by time, too, Viennese architects Max Setz and Afred Keller made projects for a new hospital in 1912 that was to be built in the town district of Firule but the war made any building impossible. The works on the hospital at that location were started in 1931 according to projects made by local architects. The old hospital building served this purpose till 1976 to be turned into the People's Revolution Museum then.

(Rad je primljen u Uredništvu 20. XII 1987. god.)

Original scientific paper
UDC 312.8 : 361.94 : 616.981.45/497.1 „16“

Nada NEDELJKOVIĆ, Dubrovnik

PODACI O KUGI U HERCEG-NOVOM I OKOLINI U XVII VIJEKU.

(Podaci iz Historijskog arhiva u Dubrovniku)

Dubrovčani su vodili naročito u XVII vijeku prepisku sa Herceg-Novim, odnosno sa turskim vlastima u Herceg-Novom. Osim toga oni su imali i svog povjerenika koji je sa znanjem izvjesnih dubrovačkih prijatelja u Herceg-Novom slao izvještaje Dubrovačkoj Republici o prilikama u Herceg-Novom.

Od 1593. do 1698. god. tri člana porodice Kuvelja održavaju stalnu peripsku sa Dubrovačkom Republikom. To su bili Mato, Miho i Niko Kuvelić t.j. otac, sin i unuk. Kuvelići su porijeklom iz Stare Srbije i po mišljenju Sretena Vukosavljevića podijelili su se u dva bratstva — Kuvelići i Danilovići. Kuvelići su u Herceg-Novom izumrli, ali su ostali u Staroj Srbiji. Neki se tamo nalaze i danas.

Dubrovačka Republika je ove svoje povjerenike nagrađivala sa 10 dukata četvoromjesečno. Isplata ovih 10 dukata vršena je na osnovu odluke Vijeća umoljenih (Senata). Ako je po nalogu Malog vijeća neki službenik već izvršio isplatu, moralo je Vijeće umoljenih dati konačno odobrenje. Isplata nije vršena uvijek uredno i bivalo je ponekad sa dvogodišnjim zakašnjenjem. Poslednji član porodice Kuvelić poslije pada Herceg-Novog pod mletačku vlast (1687) pisao je vrlo rijetko.

U ovim izvještajima bilo je i podataka o pojavi kuge i drugim zaraznim bolestima. Ovdje ćemo navesti nekoliko podataka iz tih pisama.

Pismo od 29. VII 1647 (Pr. 17. 1942/9)

Mnogo presvietlo i plemenito i mudro i svake časti i časne fale dostojnomu gospodinu knezu i gospodi od presvijetle republike dubrovačke vele drago pozdravljenje i potom.

Dođe danas glas ovdje agami iz Trebinia veleći da se u Trebinju a u selu Čičevu u jednoj kući koja se zove na ime Mihačevića razbolilo iedno diete onomadne u minuti petak kako mu se na vratu napeio carn priš kako poganin i rečeno e diete pake sutradan umarło u subotu k večeru a iučera ga u nedjelu bude samo njegov otac ukopati, a nie se hotio s nime nitko miešati boieći se da ie kuga kako bivši rečeno diete subito umarło. Za koiu se stvar i ovdie uze u suspet velik, boieći se ako uzbude kuga do istine da se ne budu liudi od prie pomiešali. Za koiu se stvar stavi pomna ovdie čuvati se da ne bi tko za sade dohodio od rečenoga sela dokle se vidi što će biti. Zato avizavam vaše presvieitlo gospostvo da zna koi e glas došao i rečeni ie Milačević kmet Hasana Čelebie Zupčevića... Ne drugo. Što sam iaki ostaiem na službi vašega presvietloga gospostva. I Bog vas veselio i u gospostvu uzdržao. Ia sluga vaša Miho Kuvelić pisah na vašu zapovied, I čekam odgovor i na ovu i na ostale rečene, da znam

iesu li kapitale, da o nima ne mislim. U ova teška bremena i ovoga ponosnika da bi se mirito za platu po komu čekam odgovor.

Iz Novoga na 29. iulija 1647 g.

Pismo od 15. XI 1647 (Pr. 17. 1942/16)

...A potom daiem na znanie vašiem presvietliem gospoctvom kako pasane dnj bude se dogovoriti iedan tabak s Tople gdje kuga mori. U ove bande dogovori se jošte su dva Turčina da s rečene Tople uzmu kužne robe s kojom da pošu u Trebine najprije preko rijeke Trebišnice na onu stranu što se razumie u kadiluk Lubinski u komu tu miestu bivši Mlini. Zato na tim rečenjem Mlinima čine rečene mačie i čvari i da pometnu od rečene robe kužne. Za koju stvar mačie čineći da bi iz Novskoga kadiluka kuga pasala u Lubinski kadiluk i rečene stvari budu veoma sekreto činiti da nitko ne zna i koi su bili rečeni Turci. U dogovoru kad se iz Trebina vrate da ulegu nočno u vašu daržavu od Konavli u selo Vodovadju gdje tu bivši Mlini vašieh podložnika i na tiem Mlinima da čine rečene mačie i čvari i da pometnu od rečene robe kužne. Za koju stvar kako sam od onomadne čuo poručio sam na granicu vašu gospodinu Marku Antoni po iednomu čoku od ove bande a iz sela Prievora da mu reče da ima pomnu od rečene stvari. I tako mu je rečeno. I rečeni tabak na ime Selim Alić koi se vrati i kako dodje na Toplu udile se razbole od kuge i tako sade leži. A rečeni mu družini jošte ne bi ništa, nego li što avizavajući vašu presvietla gospotstva u knizi koju sam poslo na devet ovoga novembra i što bivši kuga u šes kuća na Toplu. Zato od rečenoga bremena jošte kreši u dvie kuće kuga. Zato na rečeno Toplo u sve bi u osam kuća nemoć u kojieh čelad mru ies ih sade šestoro nemoćno. A što pisah kroz Alaagu Hajdarevića u niega ne bi jošte ništa nego što mu umrie niegov momak i momkova mati koja se bjaše sinom nemoćniem miešala. Zato kako rekoh i ona umire. I do danas što je umarło na Toplo usve iedanaes čeladi, a u Alaage Hajdarevića što rekoh da mu je umro momak i mati mu. A jošte je na Toplo kako rekoh šestoro nemomoćno veće ne znam što će od njih biti. A što sam avizo kroz Hasan Čehaju Paržinića koi je došao u ove bande is Trebina kužan i komu i nemu sin umrie od kuge. I kako mu (sin) umrie dodje ovdje s čeljadi pred Novi u magazzu na kraj mora gdje brodi stoeie. Zato kako dodje dvojja se vrata odovle od grada zatvoriše da se ne bi tko ulego od negove čeladi miešati po gradu i za ta uzrok rečena vrata zatvoriše a iedna stoeie otvorena sa stražom da ne bi tko kriučij ulazio od kužne čeladi u grad. A što sam avizo kroz selo Presieku u komu je u tri kuće kuga. Zato veće nie montala nego je u rečenih kućami umarło devetoro čeladi do danas a četvoro je prebolilo kako sam avizo. A što sam avizo kroz selo Pođe da je umarło iedno dieete nekoga rašanina od kuge, zato mu se i drugo razbole od iste nemoći. Koi su Podi u ovo državi više Novoga Gornega Grada. I ovdie pred gradom u varhu varoši u iednoga Turčina razbole se iedno dieete i leža nemoćan pet dana, koiie peti dan danas umrie. Za koiie veleći da je bilo s vietrom nemoćno i padalo, na komu nie nikakva bilo senala od kuge. Tako veleći mu otac niegov zato kako je stvar sledila tako i avizavam. Ako li u rečenoga Turčina što usliedi unapried avizaću. I koga Turčina badeškaše ova gospoda da se ne mieša ni negova kuća ni susieda mu do ove miene koja ide dokle se vidi što će biti i u ovo državi, a u selu Bog će. No vidji razbole se iedan čok subitio ma se do istine ne zna hoće li kuga biti. I kako unaprieda usliedi tako ču avizati. A veće se u ovo daržavi svuda zdravo nahodi i stoi na onomu stvar kako sam u minuto ovoga na devet avizo. I također u ovieh gradovima sve se zdravo nahodi i svudar oko gradova. Nego što rekoh u varhu varoši što umrie rečeno dieete veće se do istine ne zna kuga li će biti druga li rečena nemoć. I ovu pišući dođe ovdje da u Bristu s onu bandu Tople u iednoga Turčina umrie iedna žena stara koja se govori da je odavna болоvala veće se ne zna koja će nemoć biti. Zato ako bi što u napriedak sledilo da bi se pozno seno od kuge avizaću vašu presvietla gospoctva kojie daiem na znane...

Pismo od 17. I 1648 (Pr. 17. 1942/27 a—b).

...A što sam avizo minutoga na devetnaest Vaše presvietlo gospotstvo za cieča ove nemoći zato parvo što sam avizo kroz sela i miesta od ove okoline aliti daržave, koja sam sela i miesta avizavo po imenu svako zato od rečenih miesta i sela i sada se nahodi rečene nemoći niegdie većma a niegdie magne

mree. I što godje preboleva malo i sve se susedi o suseda truu. A na veće se sada nahodeći više Novoga u selu Podima za koiie sam avizo i u komu e selu nekoliko kuća u kojieh i mre i preboleva malo. A od devetnaest do sada jošte je montala kod gornega grada u selu zove se Pod Bairom u iedno kući turskoi, koiie je selo kod Zirina u komu je i tu kuga kako sam avizo. A takođe još te iznova bii u selu Pod Ploču i tu se nađe u iedno kući rašianskoi kuga. U svakoi kući rečeno po iedna parsona umire a jošte su se niekoiie i razbolele parsonie. A što sam avizo kroz Alaagu Hajdarevića u minuto da mu je umarło tri sluge zato izvan rečene stvari drugo ne bi ništa. I takođe u Alaagina dva susieda umrie u svakoga po edna parsona od kuge. A veće jošte do sada ne bi nikomu. A što sam avizo kroz Toplu u minuto da je umarło trideset i iedno čelade zato od onada jošte je umarło sedmoro čeladi do sade. I u sve je umarło trideset i osam čeladi do sada aliti parsona. A također što sam avizo da je na rečeno Toplo prebolelo deset parsona, zato je jošte od onoga pet prebolelo usve petnaes, sedam muškieh i osam ženskieh prebolelo. A jošte se nahodi nemoćan na Toplo Ahmet Alić zove se prezime Nosović i to bivši brat onoga Selima Alića aliti Nosovića koi rečeni Selim kužne robe podmeće, za koga sam avizo i koi je zao čok i prebole. A rečeni Ahmet stoj za umrieti koi čas od kuge. A takođe ovdie u gradu u kući Iusuf Čelebie Babovića na niegovu bratu ispelo mu se na stegnu na preponi nešto. Nietko veli da je kuga a netko da će biti micina, zašto rečeni u febrri nie, a što godje bude unaprieda avizaću. A veće stvar stoi ovdie u gradovieh i pred gradom u varoši na onomu kako sam u minutieh avizo. I jošte je sve zdravo. A veće ne znam što će gospodin Bog unaprieda dati. I što god će usliediti avizaću V. P. G. u napriedak...

Pismo od 14. VI 1648 (Pr. 1711942/25.)

...A potom vašemu presvietlomu gospoctvu budi na znane kako ovdie pred gradom i pred ovom varoši ies iedna mahala naponase zove se naime Vratnice u koiie se nađe kuga iznova u iednoi turskoi kući u koiio bi kad gođe minutieh godišča kondisali vaši presvietla gospoda poklisari koi bi ovdje dohodili u gospode paša aliti sandžaka od Hercegovine. Zato u rečeno sade kući staše iedan tabak odavle s Tople turčin naime Memo Hadžibećirović komu budu niegiovu rođaci tabaci u kojieh bieše minutieh mieseca kuga na rečeno Toplo. Zato mu rečeni daše niešto robe što velahu da su činili ventizati od kuge toliko brieme. Zato rečeni Memo bivši ubog robu uze daržeći da je izventizana, koiu kako je uzeo minute dni s koga mu se sade uzroka kuga nađe kako rekoh u kući. Komu se sin razbole od onomadne koiu stvar ne glašahu dokle sade umrie. Koiu čelad od rečene kuće činiše ove age i poglavice izagnati ih pake pod rečenu Toplu na kraj mora da stoeie, a što sam avizo kroz dva čardina koi su ovdie u grad da se nahodeći u gnima u dvi kuće kuga. Zato sade uz rečene čardine i u treći čardin nađe se iznova kuga. U iedno kuć razbole se dvoie čeladi subitio od kuge koi stoeiće za umrieti. I to su se susedi od susieda otrovali. A što sam avizo da je kuga za gorniem gradom u tri kuće turske, zato peti i u četvrti subitio monta iznova. U iednoga Turčina na ime Kukića Iusufa razbole mu se dvoie čeladi. A što sam također od onomadne pasane dni avizavo kroz sela od ove daržave u koliko se nahodeći kuga i koja sam svako po imenu piso, zato jošte iznova monta rečena kuga u dva sela. Iedno se zove na ime Kovači u Mojdežu u iednoi se kući kuga nađe i čelade se razbolelo, iedno koiie stoi za umrieti, a drugo se senalo od rečene nemoći. A drugo se selo zove na ime Čela i u iednoga se mlinara kuga nađe iznova, komu se dieete razbole od kuge i umrie. I ove sve od izgara rečene stvari dogodiše se od onomadne do danas u nedjelju četvrti dan kako se svud subitio iznađe po rečenieh miestieh kako sve po imenu od izgara pišem zato se sve ovo do istine dogodi do danas, a ako što uzbude o česa unaprieda od rečene nemoći avizaću V. P. G. koja što bilo potrebno od rečene nemoći i od ostaloga avizo sam onomadne na iedanaest ovoga na koiu čekam odgovor... Iz Novog 14 đuna 1648 g.

I ovu kako dovarših i upućujući da je pošlem, zato proglasi se da u rečeno mahali od Vratnica jošte se nadje kuga u dvie kuće: iedno u Pavla Bielića, a drugo u Mare Kolendine. U koiie se obie kuće razbole po iedno čelade i to se sve otrovalo od izgara rečenoga tabaka susieda im Mema Hači-Bećirevića. A također blizu rečene Tople zove se Niiena Glavica zato i u gnoj nađe se kuga u iednoga Turčina. Umire mu momak od kuge. I u ove tri rečene kuće kako su se bili u gnima rečena čelad razbolela niesu glasili do sad, nego kako na dvoie

rečeno ispela se kuga, a u trećoi turskoj kući kako im sade umrie rečeno diete tako i razglasiše da je kuga u sve tri kuće rečene. A kako sam minute dni avizo da se ovde u varoši nađe kuga u iedno kući rašianskoj zato i sade monta iznova kuga i u drugoj kući iednoga rašianina razbole mu se diete, koiu stvar i on taio da se ne glasi do danas, a razbolilo mu se diete od onomadna. Zato od svega avizavam V. P. G. da znaiu što se užije od rečene nemoći svudar od koie iedan gospodin Bog sačuva i ukloni...

Pismo od 23. VI 1648 (Pr. 17. 1942/22 a—b.)

...Iošte dajem na znane zaradi ove nemoći koia se nahodi u ove strane sve za koie sam avizo naiposlie na četernaest ovoga. Zato što pisah da je kuga na Zelenomu Dubu iznova ovamo za gradom u iedno kući turskoj zato je iošte u dvie kuće montala iznova rečena kuga, iošte u iednu tursku kuću a u drugoi nekoga Matka Konavlanina u kojeh kućami umrie po iedno čelade. I više rečenoga Zelenoga Duba i tu se nađe kuga iznova u idenoj kući rašianskoj i to se zove na ime Novo Selo. Zato je rečena stvar od petnaest i od šesnaest ovoga montala, a za ostalo što sam avizo u rečeno o četernaest gde se nahodeći nemoć u ove strane i ovudar oko ovieh gradova i pred gradovima i u varoši iošte stvar stoi na onomu kako sam avizo u rečeno. A u ovieh gradovieh unutra iošte ne bi kuga nigde nego što sam avizo. U iednoga hoče diete što umire subito za koie sam avizo da se ukidivalo niz među povisoku i ubilo, na koga to ove age ne gledaše nego ga izgrada izgnaše; u koga ima sedmoro čeladi koieim večē ne bi ništa do danas. I tako se darži da neče u gnega kuga biti. Ako li što usliedi unaprieda avizaću ili ti rečenoga hodže. Ako li što u gradovieh intravena od nemoći od svega ću avizati. A sada je u gnima sve zdravo. Nego kako se ova nemoć hađe oko nih i u ovieh stranah i od ove daržave i sela zato se ovde prepadoše i za ta uprok činiše njihovu čelad aliti familiju iz grada provesti ali ti poslati u Vlahe na njihove baštine. Zato kako je do vštine tako avizavam V. P. G. komu sam minutoga mača poslao četiri knige, a ovoga ću na dvie a ovo će treća kniga biti... Ovu biah parićo iučera poslati ma mi bi makamenat od kuriera koi mi knige ponosi. Ne nađe se ovde zato od iučera do danas nađe se kuga iznova ovde u gradu unutra u iednoi kući turskoj. Naime u Alii Čehaie Rečepovića razbole mu se u kući troie čeladi od kojeh iedno detece koie je bilo u matere pri sisi. Imalo je rečeno detece četiri mieseca, koie danas umrie a mati mu boluie i iošte iedno diete. Zato kako je tako avizavam V. P. G. koieim iošte budi na znanie što sam avizo u rečeno o četernaest da se nađe kuga ovde pred varoši umahali Vratnicami u dvie kuće rašianske kojeh bieše umarło dvoie čeladi. Zato se u istieh kućami od iučera iošte troie čeladi razbole od kuge. A također kako sam avizo u rečeno da je kuga u četiri kuće oko do-gnega grada. Zato od iučera do danas iošte monta rečena kuga iznova u dvie kuće turske. Iedno u Sučića a drugo u Berbera. U obie se kuće razbole po iedno čelade. A kako sam avizo da je kuga na Zelenom Dubu u tri kuće zato monta iznova i u četvrtu kuću u nekoga Mihaila Konavlanina razbole mu se diete. I od ove daržave je selo Kazimir u komu je bila kuga, is koga sela uteku nieka čelad iesu četiri mieseca i stati budu u Hmeljini blizu mora, i u rečenie se kuće kuga iznova javi. Razbole se dvoie čeladi. Iučera dođe glas ovde da se našla kuga u dvie kuće rašianske u selu od ove daržave koie se selo zove na ime Biela, što je minuto godište Mlecj požegoše. U kojeh kućami umarło je u iednoi dvoie čeladi a u drugoi iedno. Zato kako su ove rečene stvari sledile tako vi gospoctvu dajem na znanie i ovi buletin pripisuiem danas u sriedu na dvadeset i četiri ovoga. I ovu pišuci danas ovde u varoši pred gradom iošte iznađe u dvie kuće kuga iznova u dva rašianina, jedno na ime u Nika Pilčića a drugo u Mihne Marinovića. U obe se kuće razbole po iedno čelade od kuge. I do sada je u varoši ovde u četiri kuće kuga...

Pismo od 4. VII 1648 (Pr. 17. 1942/55).

V. P. G. što sam avizo od dvadeset i četiri minutoga kroz nemoći koia se nahodi u ove strane svudar i također i po selieh od ove daržave. I s toga uzroka od rečene nemoći kuge odovle iz ovieh gradova činiše Turci svu gnih čelad ali ti famile iz gradova izvesti i poslati ih u Vlahe na njihove baštine da stoe...

Tako V. P. G. avizaem i rečeni paša niešto bio nemoćan od noga. Zato ovdje pasane dni pisa knigu rečeniem agami da mu odovle pošlu niekoga me-

diga od karščana. Zato mu ga i poslaše da ga lieči. A kako sam avizo pasane dni kroz ovu nemoć od ovieh strana a navlaštito od sela od ove daržave, u koie se rečena nemoć nahodeći i u koliko sela na broi koia sam svako po imenu piso. Zato se od istieh sela iošte nemoć nahodi u sedam u kojeh čelad pomiru a neki i prebolevaiu. A u ostalih selima iošte tako stvar stoi do danas. Nego ako se što opeta uzbude povraćati od nemoći zašto se i u rečene sedam sela povraća, a također ies iedno selo Zirine se zovu, I tu se povrati kuga, koie je selo suproč Sutorini. Rečene su Zirine sedmo selo kako rekoħ, a i na Sutorini na čairu kod kogna razbole se iedan momak od kuge i tako leži trudno, koi se gleda čas kada će umreti. A kako sam avizo da se nemoć nahodi oko gornega grada u šes kuća u koie je pomarło dvanaest čeladi a petoro prebolelo a iošte ies čeladi koi niesu bolovali izvan rečenieh kuća već montalo izmova nie ništa. A kako sam avizo ovde za gradom da se nemoć nahodi u tri čardina, zato monta i u četvrti čardin u spahie Memi Kalfića, umrie mu momak od kuge. I za gradom na Zelenom Dubu za koi sam avizo iošte se u onieh kućami nemoć nahodi. A također što sam avizo ovdje pred gradom u varoši da je kuga u četiri kuće. Zato iošte monta iznova u dvie kuće; iedno se zove u Vuka Škarpova a drugo u Marka Zlatara. Zato je usve sade u šes kuća nemoć u koie je pomarło šestoro čeladi a troie boluie, od kojeh se iedno darži da će preboleti. A ies iošte čeladi koi iošte niesu oboleli. Kako sam avizo ovde pred varoši u mahali Vratnicami da je nemoć u tri kuće u koie umrie četvoro čeladi a iedno prebole. Ostali pobiegoše iz kuće. I tako u biežani stoe, koieim iošte nie ništa. A rečene tri kuće prazne stoe. Nego rečeno iedno (čelade) što rekoħ da je prebolelo ono ventiza rečene kuća i u nima prateži. A večē im u susiedstvu iošte ne bi nikomu ništa do danas... A kako sam avizo da se nađe kuga ovde u gradu u Ali Čehaie Rečepovića u koga umrie dvoie djece, a žena mu i sluga boluie a večē iošte ne bi nikomu ništa do danas. Is kuće Ali Čehaie svak je utekao na svoiu stranu napose stati i prati se u vodi. I haline su iznova učinili a koie su na nima bile pale se (ili kad su ih) vargli dali su ih prekužnikom. I večē u gradu iošte nie ni u koga ništa od nemoći sve je do danas zdravo. Nego što sam avizo u onoga hoče što mu diete umrie. U koga se govoraše na iedno da je umarło od kuge, a drugo da nie kuga. Kako sam avizo iz grada ga izagnaše s čeladi mu, zašto sam bio minute dni avizavo, ma se u rečenog Hodže nadje od istine kuga. Umrie mu i drugo diete na komu se ispe kuga. A što sam avizo u Nieno Glavici blizu Tople, da je kuga u iednu kuću zato monta i u drugu kuću u Hasana Šestana. Umrie mu diete iedno i dođe glas ovde veleći da je umro iedan čoek od kuge na mostu u Trebinu. I za to V. P. G. avizavam koie mu sam minute dni aliti miseci poslao nieke knige na koie niesam imao odgovora.

Pismo od 7. VIII 1648 (Pr. 17. 1942/28).

...i ako pitaiu V. P. G. što od ovieh strana kroz ovu nemoć zato kako sam avizo da je rečena nemoć ovde u gradu u šes kuća koie sam po imenu piso zato ih iošte monta i u sedmu kuću na ime Alie Kukurovića u koga umrie iedno čelade a ostalih kućani stvar stoi na način kako sam avizo. U rečenom od dvadeset i pet večē nitko u nima ne umrie ni se iošte razbole, a što sam u isto avizo da je rečena nemoć ovdje u varoši u osam kuća za koie sam avizavo svaku po imenu zato iošte monta iznova rečena nemoć u tri kuće. Iedno se zove na ime Gardē Franova. Umrie mu kći a sluga mu nemoćna leži. A drugo je u Ivana Ivanovića komu umrie žena i sin. A treće je u Cvietia Andriaševa komu se razbole kći. A u ostale rečene kuće stvar stoi kako sam avizo večē nitko ne umrie ni se razbole do danas. A što sam avizo da je rečena kuga u gornemu gradu u tri kuće koie sam po imenu piso u rečeno knizi zato monta i u četvrtu kuću koia se zove na ime Miha Kakulića, umrie mu mati. A od rečene parvašne tri kuće od koie što bieše iedna na ime Alaage Babovića dazdara od istoga grada komu što avizah da mu je umarła sluga od kuge. I nakon toga da je rečeni diždar izveo njegovu čelad iz grada na dvor na baštinu na koio mu se baštini ovdje razbole sin i žena mu od kuge i tako nemoćni leže. A u rečene iošte dvie kuće umrie troie čeladi, a večē ostala čelad tako zdravo stoe do danas. A kako sam avizo za što je rečene nemoći oko gornega grada u devet kuća zato monta i u deset u ime Ahmata Konavlanina komardara koie se on isti razbole, a u ostalih kućami stvar stoi kako sam avizo večē niko ne umira ni se razbole do danas. A također na ina miesta koia su okolo ovieh gradova i bliže i larže za

koje sam po imenu piso gniedgje poprestala ie a nigđe rečena nemoć većma mori a negđe magne, a negđe monta iznova u kući u dvie i tako svudar stvar pasava na rečena miesta, a kako sam piso kroz stvari od ove daržave i od sela kako prohodi od ove nemoći za koje sam u minuto piso sve potanko. A navlaštito kako se nahodeći u petnaes sela rečene nemoći za to ie ioste montala u šes sela iznova. Iedno ie selo Trebesin, a drugo Kameno a treće Braikovina, a četvarto Carleno Bardo, a peto Stiepoševići a šesto Čuple blizu Vitaline više na bardo u iedno kući u koje umrie iedno diete. A kako sam avizo u rečeno da ie kuga u dvie kuće u selu Prievoru koje konfina sa vašom granicom zato u rečene selu ioste monta rečena nemoć u dvie kuće u iednu rašiansku a u drugu tursku na ime u Huseina Ireizovića koga vaša P. G. minute mieseće u tamnicu zapiia dolu u gradu, komu rečenomu žena umrie od kuge. Zato avizavam da se ima na granici vašo pomna i u rečenieh selima sviem množ čeladi pomira i boluie i mali prebolievaiu. I ovo pišući imah glas od Novlana nekoieh koje dođoše iz Trebina govoreći da ie bio glas u Dubrovniku zašto su odovle iz Novoga pošle dvie fušte pod Pulu u kursu. Zato ako ie tko taki glas donio nie istina zašto odovle nie nikakva fušta nigdje pošla nego su svekolike ovdje. Zato V. P. G. avizavam da znaiu a kada bi pošli gdje u kursu ia bih avizo. A jučera u čorbačie ianičarskog razboli mu se iedno diete negovo. Glava slugu mu koje sade bi martvo u gradu od kuge. Zato se i u niega nađe iz nova. I ioste također u gradu u niekoga Sabana Ieđupka nađe se danas i u nega kuga iznova. Umrie mu kći koja mu ie tri dni болоvala. I to nie glasio do sada dokle umrie. Zato ie do sada u gradu unutra u devet kuća kuga. Zato vaša presvietla gospoctva avizavam što subito iznova bi da znadu i u koiem iesam poslo rečenu od dvadeset i pet po ruke gospodina kacamorta od Marcina na koju niesam imao odgovor...

Pismo od 23. VIII 1648 (Pr. 17. 1942/41.)

... A V. P. G. što pitaiu za nemoć od ovieh svieh strana a navlaštito od ovieh gradova zato ovdje u gradu što sam avizo da ie rečene nemoći u devet kuća koje sam po imenu svaku piso, zato deveta što ie janičarskoga čorbačie u koga umrie iedna sluga zato mu umrie i druga sluga a treća mu se ahčia razbole od rečene nemoći kuge. A u ostalih kućami stvar stoi na način kako sam avizo, ioste u nima ne bi ništa nego li ioste u rečenom gradu iznova monta rečena nemoć ioste u dvie kuće iedno u Hanu Topčibaše, razbole mu se momak, a drugo ie u Temima Dabranina u koga umrie troie čeladi. Zato ie jedanaes kuća u gradu rečene nemoći dosada bii. A u gornem gradu Novomu što sam avizo da ie nemoć u četiri kuće turske koje sam po imenu piso. Zato izvan rečene četiri kuće veće iznova ne monta ništa nego stvar stoi na način kako sam minute dni avizo, da ie okolo rečenoga Gorneg Grada nemoć u deset kuća koje sam po imenu piso u koieh stvar stoi na način kako sam avizo. Veće ne nasleđuie ništa u nima do danas nego li ioste monta kuga u tri kuće; jedno u Selima čauša, umrie mu sin, a žena mu se razbole; drugo ie u Bega Trumise. Umrie on isti; a treće ie u Hasan Hoče koje se on razbole od rečene nemoći. A ovdje u varoši kako sam avizo da ie nemoć u iedanaes kuća zato ioste monta. U jednu kuću u Balile Suručića umrie mu diete. A na ina miesta u kućami ies nemoćnika na perikulu za umrieti. A također na ina miesta koja su i larže i blizu od ovieh gradova malo ie poprestala rečena nemoć, ma ima nemoćnika nego li od ove daržave. U selieh vele mre čeladi od rečene nemoći. Zato avizavam V. P. G.

Pismo od 9. IX 1648 (Pr. 17. 1942/54.)

... A kako sam avizo da ie kuga ovdje u gradu u iedanaes kuća koje sam po imenu piso svaku minute dni. Zato ie ioste montala u dvie kuće rečena nemoć: U Hodže Katirice, a drugo u Mehmeda Papučie. A kako sam avizo da ie ovdje u varoši i na Vratnicami u petnaes kuća nemoć zato ioste monta u šes kuća: iedno u Vukovića, a drugo u Mata Terzie, a treća u Pera Čočovića a četvrto u Sira Nikole, a peto u Miha Miloševa, a šesto u Pirie Čauša. A u Gornemu Gradu veće ne bi ništa nego što sam avizo da ie iste nemoći okolo rečenoga Gorneg Grada u trinaes kuća, nemoć zato ioste monta: u Omerage Begzadića razbole mu se momak, a drugo u Salka Musahovića, a treće u Hasana Utrobičića, zato ioste u tri monta u sve u šesnaes kuća gde mru čelad i boluiu. A veće na ina miesta u ove strane niegđe manie mre a negđe veće, a takođe i boluiu...

Pismo od 20. IX 1648 (Pr. 17. 1942/35.)

A kako sam avizo da se nemoć nahodi ovdje u gradu u trinaest kuća zato veće nije montala ni u koju, a u rečenih malo ie poprestala nemoć.

... A kao sam avizo da ie rečene nemoći ovdje u varoši u dvadesetiednu kuću nemoć za koje sam svaku po imenu piso. Zato ioste monta rečena nemoć u tri kuće: iedno u Iova Humičića a drugo u Stipa Kulučie, a treće u Nikole Risnani-na. Od koieh kuća u neke ie poprestala rečena nemoć a u nieke mori. Za koju sam stvar u velikom strahu boieći se, nego ako me gospodin Bog sačuva. Za što sam avizo da veće u Gornemu Gradu ne bi ništa nego što bieše u četiri kuće nemoći. Zato monta i u petu kuću u Huseina Muiezina. A okolo rečenoga gorneg grada veće ne monta ništa nego stvar stoi na onomu kako sam avizo. Nego što avizah da u Omer age Begzadića momak razbole od kuge zato umrie. A i drugi mu momak razbole i prebole. A u selieh od ove Dračevice ioste množ čeladi mre i mali preboluiu. Nego li što dva sela turska konfinaiu s vašom Vitale-nom iedno selo Žvine u komu se nađe nemoć u jedno kući, a drugo ie selo Čpule u kome ies u pet kuća nemoć gdje i danas čelad pomiru. Zato neka se ima pomna u Vitalini... Ia Miho Kuvelić pisah na zapovied.

Pismo od 23. X 1648 (Pr. 17. 1942/37.)

... i koje će rečeni ovdlašni pisati po sve Novlane koje su po Vlasieh nahode po baščinah a navlaštito onizi koji su odovle pobegli od kuge... i u ovoi svoi daržavi od koje bii velik pomor a i dan današnji i mru i boluiu čeladi i mali prebolevaiu. I vase P. G. kako sam avizo naipesle na dvadeset minutoga setembra na koju niesam imao odgovora i u kojoj što biah avizo da se ovdje u gradu nahodi kuga u trinaes kuća turskieh koje sam svaku po imenu piso, a od onoga doba do sada ie ioste montala iznova kuga u dvanaes kuća. I to su u Hasan Čehaie Paržinića i u Alaage Babovića i, u Durak Čelebie Šabanovića i u Hasana Orahovčanina i u Avdie Rahimića i u Husa Bielalića i u Mustafe Baraka i u Muha Kolivratovića i u Kurta Mehtera i u Salih Hoče i u Alie Vieverice i u Hasana Čehaie Pirahmatovića u koje kućami vele čeladi pomarło a kako sam avizo da ie kuga ovdje u varoši u dvadeset četiri kuće koje sam svaku po imenu piso, zato ie ioste iznova montala u četiri: u dvie rašanske i u dvie turske. I to iesu Pera Koledina i u Đura Terzie i u Bega Vraskalića i u Mehmeda Iačanovića u koieh rečenieh kućami vele čeladi umrie i boluiu a mali prebolevaiu. A kako sam avizo da ie rečene nemoći u Gornem Gradu Novomu u pet kuća kuga u koieh čeladi pomrie a iz ostalih kuća čelad pobiegoše i tako umiešani stoe. A kako sam avizo da ie rečene nemoći okolo rečenoga Gornega Grada u petnaes kuća zato ie ioste montala iznova u četiri kuće i to ies u Jusufa Alaage Šabanovića i u Mustafe Finda i u Muha Iakalića i u Husein subaše. I u rečenieh kućami čelad pomiru i boluiu, koja ie rečena nemoć ovdar sa sve strane zatekla i svuda ie se vele bez prestanka nahodi. Od koje sam sluga vaša u veliku strahu, nego ako me gospodin Bog sačuva i blažena gospa. I ioste V. P. G. avizavam ovu pišući: sade dohodi mi iedna parsona o Turaka koja me češće avizava od stvari koje importaiu avizavati V. P. G. i koji dohodeći sada iz Lubina i koji mi veleći da nieki čiridia na ime Petar Plavčev, brat stoi u selu Kruševici kod rečenog Lubina. I koje Petar rečeni gonio pet tovara vune iz turskie targovačke i bude se uvratiti na negov dom u selo Kruševicu i tu bude oduzeti ukrasti neku bagačelu vune od rečenieh tovara, koju vunu kako ukrade delogo mu se u kući kuga nađe i razboli mu se iedno diete koje mu umriet bude treći dan, koje kako ukopa udile pake natovari rečene pet tovara vune targovačke aliti vašieh targovaca koju ie vunu pogno dolu prid grad V. P. G. da ie prid čia ie o trgovaca vašieh. Zato avizuiui za vašu vladana da se ima pomna u koje lazaret na kofin stavlena zašto ie rečena vuna kužna, koja kako ie dolu prid grad donesepa ies trinaes četarnaes dana malo mane malo veće zato avizavam da znadu vašo gospotstva kako me rečena parsona avizala. A također ioste daiem na znanie kako se kuga nahodi i u Risnu u iedno kući u kmeta Selimovića u kojoj kući umrie muž i žena, a također suproč Risnu ies iedno selo veliko, zove se naime Morin i u gnem se nahodi kuga u dvie kuće u koje ie pomarło četvoro čeladi. I takodje i u drugome selu suproč Risnu, zove se rečeno selo Kostanica, i u nemu ie kuga u iedno kući na ime Dabovića. Ioste avizavaiui kako ie minutoga godišta bila naiprie kuga se našla ovdje u Toplo među tabaci. Sad se svariš godište na dva-deset ovoga oktobra koja nemoć ako štogođe ne abaša na mane nakon godišta.

Sada zato proćuvam potaino da će odovle nekoj Turci i također i družu ljudi od ove daržave imu rećeni ćiniti nieke maćie po hudobi i podmetati kužne robe aliti kako faculte u koje da miedi da zavezivaiu od koieh rećenieh stvari imu podmetati noćno i prevoziti u barci đegode na krai mora o daržave Kotorske i ćiniti da bi po rećeno hudobi i maćiami privargli rećenu nemoć u rećenu kotorsku daržavu, a veće da bi odovle izišla iz ovieh daržava i na rećeni naćin imu rećenieh stvari podmetati i u daržavu V. P. G. noćno. Nego neka se ima pomna a navlaštito u Konavlah okolo Mlina a i svudar po daržavi vi. Neka se ima pomna zato na brieme avizavam kako sam proćuo. Nego li što veleći da sam poslo minutoga setembra o dvadeset knigu na koiu niesam imao odgovora...

Pismo od 28. X 1648 (Pr. 17. 1942/38.)

...age i poglavice novske pisaše knige sviem Novlanom koje se nahode u Trebinu i na ostala miesta po Vlasieh gdje se nahodeći po baćtinah i gdje su utekli od ove kuge... A što odizgara rekoh da ovdje i u ove strane svud iznova ova nemoć montava a navlaštito kako sam u minuto rećeno avizo da se ovdje u gradu nahodi nemoć u dvadeset i pet kuća koje sam svaku po imenu pisa. Zato ie iošte iznova montalo u gradu u osam kuća i to su na ime u Bektaša Mehtera i u Ahmeta Vukova i u Husa Maćovića i u Osmana Paćtrovića i u Mustafa Arapćikova i u Hasana Garbića i u Suleimana Ferhatovića i u Muslibega Haidarevića koi bieše iz grada utekao ovdje na selo i u nega nadje se, komu umrie mati i brat i sestra. Zato ie u rećene kuće ćelad mruu i boluiu a mali prebolevaiu. A kako sam avizo u rećeno da ie nemoći ovdje u varoši u dvadeset i osam kuća koje sam po imenu svaku piso. Zato ie iošte iznova montala u sedam kuća i to su na ime u Damiana Topalovića i u Vuka Djurova i u Frana Vićkova i u Nika Vidakovića i u Vuka Andriaševa i u Vućića Terzie i u Filipa Karaoglanovića u koieh kućami pomiru ćelad i boluiu i ništa ne ostaie. A što sam avizo kroz gorni grad i oko nega stvar stoi na naćin kako sam u minuto avizo. Zašto mogu reći veće ie sve opustelo a i ubiežani ies ćeladi koi su s poćetka pobiegli. A veće na ine strane i po ovoi daržavi sve mre malo i ostaie i nadju se nemoć iznova na Zubcieh u dvie kuće: iedno u Huseina Bućulovića i u negova kmeta u koje dvie kuće umarło ie troie ćeladi od onomadna. Koi su Zubci blizu vaše daržave Dube i Stravće. I kako sam avizo u rećeno da se ima pomna po vašieh daržavah za uzrok što se po hudobi i po maćiih ima ćiniti i kužna roba podmetati noćno. Zato i sade afermavam da se ima pomna ako bi gdje tko što našo da se ne prevari uzeti ni u ćem a navlaštito u facultu ali ti u mahrami. I vašiem presvietliem gospoćtvom pisavo sam moleći se veće puti da mi pošlu deset dukata od moga solaría koje mi ie imalo dati za vas agus minuti i koi mi su sade u veliku potrebu da mi se pošlu so ovieim kurierom od ove knige koje ćekam s velikom poćudom. Ia sluga vi Miho Kuvelić pisah.

Pismo od 15. XI 1648 (Pr. 17. 1942/40.)

...A kako rekoh od izgara da ova rećena nemoć montava iznova svudar u ove strane. I kako sam avizo minutoga oktumbra od dvadeset i osam da ie ovdje u gradu nemoć u trideset tri kuće za koje sam svaku po imenu pisavo. Zato ie iošte iznova montala od rećenoga doba u devet kuća i to ie: u Ahmeta Terzie i u Suleimana Behramovića i u Rećepa Mutafćie i u Mumina Lubinanina i u Ibrahima Robetina i u Haći Saraća i Jusufa Mehtera i u Durmiša Mehtera i u Duraka Sofića. A kako sam avizo u rećeno da ie rećene nemoći ovdje u varoši u trideset i pet kuća koje sam svake po imenu pisavo. Zato ie iošte od rećenoga bremena iošte montala rećena nemoć iznova u pet kuća i to ie: u Miha Iakovića i u Miha Tilćića i u Duraka Alićkovića i u Stoika Krilova i u Adama Nikićevića, a kako sam avizo u rećeno, da u Gornemu Gradu i oko nega nie veće nemoć montavala zato u gradu ne monta nego li što ie bilo nemoći okolo rećenoga grada u devetnaes kuća za koje sam po imenu avizo. Zato ie iošte montala u tri kuće i to ie: u Ćenana Lutvića i u Husa Maćarovića i u Zulfa Alibalíća u koieh rećenieh sviem kućami ćelad mru i boluiu i malo prebolevaiu. A u ovo svoi daržavi svuda ie nemoć i montava svaki dan izvan dva sela što iošte u gnie nie dosla. A veće ie u sve strane oko ovieh gradova i kako rekoh od dvadeset osam minutoga oktumbra knigu da sam sa avizom poslo, koiu sam posilo u Vitalinu po iedno parsoni od sela ovdješnjega koia ga

ie nosila u Vitalinu u dva puta i nie se hoćela primiti nego li esu primili nakon osam dana i veleći straža od Vitaline: govore gospoda dubrovaćka, što će te knige iz Novoga znamo da ie u gnemu i svuda u te bande kuga. I zato ih ne hoće primati i iošte svakieh stvari i rieći govoreći da neće rećenieh kniga odovle primati...

Pismo od 10. VIII 1651 (Pr. 1711942/83.)

...i ovu kako sam dovršio ima se glaš od nekoj dvoici Novlana koi su bili na derneku od Ilina dnevi na Gacku, koi rećeni (Novlani) stoie više Novoga na selu u Tupšićieh aliti u Kazimiru i koi kada su hodili s Gacka iedan se od njih razboli u putu i robu koiu ie nosio na konu stavi ie na Zubcieh u Bećir Hoće, a rećeni na kona onako nemoćan uziaše i dođe ovdje u rećeno selo, koje kako dođe drugi dan umrie. S koiem se niko ne smieša nego li otac rećenoga turćina, koi ga on ukopa. I kroz rećenoga se govori iedno da ie od kuge umro, a drugo se veleći da se na nešto namierio aliti na hudobe koje veleći da ga su smlatile. Zato kako rećena stvar pasava tako isto avizavam. I kako se govori i s rećenie se veće niko ne mieša nego tako o sebi stoie, koiem ie zapreka ućinena od ove gospode da se ne miešaiu dok se ne vidi ove miene što će biti...

Pismo od 21. VII 1659 (Pr. 17. 1942/134 a—b.)

...Vašem V. P. G. aviz daiem zašto bi od istine kuga u kući onoga Turćina koi umrie na ime Husein Turalić, koje ie bio stoio s negovem žetom na ime Muminom Hamamćiom, komu se kći razbole od iučera od većejne zaboli ie glava i tako ie noćas u veliko febrí bila, a danaska o se u podne za plećima napne kuga carlena, koia e mu kći bila od osam godina i koia ie svedjer ležala uz rećnog Huseina, zašto ie dundo bio i ona ga ie guvernala u ono negovo bolesti. I tako kako rekoh razbole se, a i mati io. Govori se nešto se nala... od iučera ma se ne zna sto ćeiošte biti. Zato što sam iučera avizo u knizi od dvadeset ovoga zašto ie iednomu turskom djetetu bumba odniela ruku, koje ie rećeno diete iz iste kuće Muminove i koje kako se diete dovede u kuću onako bez ruke krvavo, a ruku mu opeta družu noseći i kako iste dievoike mati rećenu stvar vidi hoće reći da se prepene i straguša i da ie febra ufati. Za koiu se stvar ovdje sve smete i prepade i Haći-aga Mahmudbašić dizdar od done kule aliti grada ćini danas da mu sva niegova ćelad izidu iz grada ovdje pred grad u negov ćardin i ćini nositi svu robu iz grada boieći se rećene nemoći. Zato što danas sledi i uzna se tako isto avizavam, razbole se iznova neki Alfier koi ovdje stoi ie uteko iz Ormanice i koi e bio s Novlani u Boiani koi su fustami došli i tako leži u groznici i febrí koi stoi u Osmanage Šabanovića i darži se da će biti od boianske groznice nemoćan zašto i ovi koi su mortigali što su iz Boiane došli i veće prebolevaiu. I zato se dubita da će rećeni Alfier biti od boianske nemoći... I rećenoga Mumina u koga ie kuga hoće ga iz grada izagnati na dvor i koi bi i danas izagnan bio nego gdje mu rećeno diete leži ne mogu dok ne umrie. Ma se veće s negovem kućom nitko ne mieša. Svak se odlargo iošte kako mu šura umrie Turalić, a od danaska svak se i sa više poće ćuvati i largovati da se ne mieša. I ovu kako sam zapećatio ima se glaš nešto u susiedstvu rećenoga Mumina u iednoi kući na ime Hoće Isovića naipa i u nega se razbole iedno momće, pade subito od febre i razbole se i bivši susied rećenomu zato se govori da će kuga biti. I za ovo sam hotio avizati, a što iošte usliedi avizaću...

Pismo od 7. XI 1629 (D. XIX, 13 (5).)

...I kako sam poslo iednu knigu u minuti ponedjelnik na pet ovoga novembra u koiu sam knizi piso vašemu gospoćtvu da se našla nemoć više u Risnu u iednomu selu koje se zove Tvarsno. Zato su u rećenom selu umarło dvoie ćeladi, a troie ih ie nemoćno. I više Grahova zove se selo Trešnevo umarło ie u rećenom Trešnevu petoro ćeladi. Iošte imasmo glas iz Kotora da se našla nemoć u tri kuće u Paćtrovićieh više Budve i Kotara u Ćarno Gori iošte mru ćelad od rećene kuge. Iošte ako bi što ćuo neću se kratat avizat vaše gospoćto, nego samo molim vaše gospoćto da mi otpisuiete na knige koje posilam vašem gospoćtvu, neka znam kapitavaiu li vam u poćtovane ruke vašega presvietloga gospoćtva. Ne drugo Bog vas veselio, i u gospoćtvu uzdržao ia sluga vašega gospoćtva, Miho Kuvelić pisah na vašu zapovied. I što sam iaki na službi sam vašeg presvietlog gospoćtva.

*

Pismo od 29. X 1658 (Pr. 17. 1942/129.)

...U selu Kutima počela je srdobola i umaralo je petoro čeladi od iste sardobole; leže po sedam i po deset dana i nakon toga umru, ma nie nikoga senala od druge nemoći nego od srdobole i febre i zato avizavam...

Pismo od 4. VI 1662 (Pr. 17. 1942/215.)

Mного presvietlo i plemenito i svake časti i časne fale dostoinomu gospođinu knezu i gospođi dubrovačkoj našem dragiem priatelima od nas Mustafage Hačihanovića vele drago pozdravljenje.

Vaše presvietlo gospođtvo srčano molimo koje nam je vazda bilo u naše potrebe a navlašćito od naše nemoći za koju znaiuci. A sade čuiemo da vi je došao iedan hećim dobar za koga se moleći sarčano da bi mu dalo testir da dođe do vaše granice, a mi ćemo odovuda doći za ukazati mu našu nemoć od oči, ako bi se hotio primiti da nas izlieči s pomoći gospođi na Boga i vašega presietlog gospođtva. Zašto bismo došli dolu pred grad da nas lieči, ako li se ne bi primio fala Bogu. A što bi rečeni hećim došao do granice mi ćemo za njegov trud liepo miritati i akteriu dati kako se neće nami pokuditi i uzdamo se u V. P. G. da nam će ovu milost ukazati kako ies i vazda od prie. A opet i mi što smo iaci na ove strane može se pouzdati da vi presvietlo gospođtvo poslužimo. Od koga čekamo odgovor da nam će se ova lubav učiniti pod stražom vašom. I kad bi došo da se možemo vladati i mi poći odavle udile na granicu i Bog vas veselio i u gospođtvu uzdržao...

Pismo od 13. VI 1662 (Pr. 17. 1942/200.)

Mного presvietlo i plemenito i svake časti i časne fale dostoinomu gospođinu knezu i gospođi dubrovačkoj od nas Ahmadage Čorbaćie ianiciarskoga vele drago pozdravljenje.

Ovu vi pišemo na priatelsku. Imamo flanak. Kako nam se ukazo ies gođište sade pasalo, kroz koju smo stvar iučera poslali našega čovieka tamo u manastir u Konavle gdje bivši došo vašega gospođtva doktoru komu posilamo čovieka bivši naredili kroz rečenu našu nemoć kako nam dohodi i na koje načine koji mu bude doktor odgovoriti što je potrebno i govoreći da se pošle k nemu dolu u grad za činiti kupiti lieke koje valat budu i zato se moleći presvietlom gospođtvu da bi nam dalo lisenciu za moći poslati preko Konavla is toga čovieka pod stražu vi i zato čekamo odgovor na ovu za naše vladane. A mi opeta što smo iaci na ove strane može se u nas pouzdati. I Bog vas veselio i u gospođtvu uzdržao...

Pismo od 19. VI 1662 (Pr. 17. 1942/214.)

Mного presvietlo i plemenito i svake časti i časne fale dostoinomu gospođinu knezu i gospođi dubrovačkoj našem dražiem priatelom od nas Ahmatage Čorbaćie ianiciarskog vele drago pozdravljenje.

Primismo pošovanu knigu vašega presvietloga gospođtva u koio smo razumili sve što nam piše i da je dalo lisenciu u Konavle da se može naš čoviek pripraviti koga poslati budemo. I tako ga poslamo na ime Alie Kapičibašu koji je na naše ime govorio s vašega gospođtva hećim-bašom, koji mu je rekao da dođu dolu pred grad i da će provideti varhu naše nemoći od flanka. I zato ga i poslamo. Ma se moleći vašemu dragu priateljstvu da bi za rečenu nemoć našu preporučilo istomu Hećim-baši da bi nas mogo izliečiti. I što mu rečeni lieci uskoštaiu i njegov trud neka nas aviza zašto ga ćemo podmiriti. Zato mu sade ne umiemo u koje ime što poslati dokle nas ne aviza. Nego vi sarčano molimo vaše presvietlo gospođtvo da bi mu sarčano govorilo da bi nas od rečene nemoci izliečio. A kako rekosmo biće miran, samo ieda gospođin bog da da da nas izlieči. Zašto ćemo vašemu gospođtvu za veliko dobro znati, i opeta ako smo što iaci na ove strane može se u nas pouzdati kako u vašega sarčana priatela. I Bog vas veselio i u gospođtvu uzdržao i čekamo odgovor. Molimo se hoće li nas moći izliečiti zašto i nemu pišemo knigu i s ovom posilamo i za sve ga informavamo od naše nemoći i u knizi i na rieči po rečenomu.

Pismo od 21. VI 1662 (Pr. 17. 1942/207.)

Od nas Karla liečnika našem priatelju Ahmatagi Čorbaći poklon i vele drago pozdravljenje a potom:

Primih vašu pošovanu knigu i razumieh što mi zapoviedate za vašu nemoć. Ia bih vi poslao lieke sve što je od potrebe, ma budući u preši ne može biti dove osam dana možete poslati pa ćete naći sve spravno i pošli dvadeset i pet cekina za mene. Ne mora biti ovi liek ako će ozdraviti. Zato ako ushoćete učiniti ovu spenzu da pošlete ove osam dana. I pozdravljam vele drago i pošlam vi iedan kami koji sam izvadio i ozdravio iednoga čovieka. I molim vas opeta mi ga pošalite. I zafaluiem vi na ona dva sira Da Bog da da vi valaiu. I Bog s vami.

Adresa: da se da mnogo pošovanomu i svake časti dostoinomu gospođinu Ahmetu agi Čorbaćii ianiciarskomu na Novi.

Pismo od 19. XI 1674 (Pr. 17. 1942/236.)

...Feusulah efendia kadia novski piše: ne možemo doći zašto smo zlo bolesni bivši nam tu od onomadna u desnu nogu udrila isia da ne možemo na mehčemi sideti...

Pismo od 5. XII 1662 (Pr. 17. 1942/219.)

...kako me one parsonae avizavaše da imaiu oni večer aliti noć izići s fuštom na dvor izvan Boke, Hasan Ustalić s drugom fuštom u koserbu zato kako sam avizo da je rečenomu Ustaliću mati bona zato se oni večer prenemože, zašto bivši zlo nemoćna od sićie i kako se prenemože daržeci zašto se umrieti, i stoga se uzroka razmetnu da neide s fuštom... (Miho Kuvelic).

Pismo od 16. XII 1676 (Pr. 17. 1942/251.)

Niko Kuvelic piše D. R... a potom V. P. G. avizavam kako opet ovdi imaše se glasi is Ocigna za smrt vezira velikoga. Dođoše neki Novlani i spoviedaše da su čuli iz usta Ali hoće kapetana ocinskoga, govoreći s oprošćeniem iaia da mu su bila otekla i da je umro... U to opet dođe iz Vlahi Čefo Ibrahim age Šabanovića i on donese glas za smrt rečenoga...

Pismo od 13. IV 1677 (Pr. 17. 1941/51)

Miho Kuvelic piše... budući pašin čehaia nešto nemoćan iama iuci niekakav maraz u sarcu...

INDEKS

- Abaša, abašati (pada, padati), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
Adam Nikičević, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
Afermavam (potvrđujem) Pr. 17. 1942/38 od 28 X 1648.
Ahčija (ahčija, aščija, kuvar) Pr. 17. 1942/41 od 23. VIII 1648.
Ahmet Terzia, Pr. 17. 1942/40 od 5. XI 1648.
Ahmet Vukov, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
Ahmet Alić Nosović, Pr. 171942/27 a—b od 17. I 1648.
Ahmet aga čorbaćia ianiciarski, Pr. 17 1942/214 od 18. VI 1662.
" " " " Pr. 17. 1942/207 od 21. VI 1662.
Akterija (trud) Pr. 17. 1942/215 od 4 VI. 1662.
Ahmet Konavlanin, Pr. 171942/28 od 7. VIII 1648.
Alađa Babović dazdar, Pr. 17. 1942/28 od 7 VIII 1648.
" " " " Pr. 17. 1942 od 23. X 1648.
Alađa Haidarević, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
" " " " Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
Alađa Šabanović, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
Ali Čehaia Rečepović, Pr. 17. 1942/22 a—b od 23. VI 1648.
" " " " Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
Alia Vieverica, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
Alihoča kapetan ocinski (ulcinjski), Pr. 17. 1942/251 od 16. XII 1676.
Alfier (zastavnik), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.

Alia Kukurović, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Alia Kapičibaša, Pr. 17. 1942/214 od 19. VI 1662.
 Avdia Rahimić, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Avizavam (obaveštavam), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Avizati (obavijestiti), Pr. 17. 1942/214 od 19. VI 1662.
 Badeškati (paziti motriti), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Balia Suručić, Pr. 1942/41 od 23. VIII 1647.
 Banda (strana), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Bećir Hodža, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1659.
 Beg Vraskalić, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Beg Trumiša, Pr. 17. 1942/41 od 23. VIII 1648.
 Berber (brijač), Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Behtaš Mehter, Pr. 17. 1942/30 od 28. X 1648.
 Biela selo, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Bojanska groznica, Pr. 17. 1942/132 a—b. od 21. VII 1659.
 Boka, Pr. 17. 1942/219 od 5. XII 1662.
 Braikovina selo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Breme (vreme), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Briesta selo, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Briešće selo, Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
 Budva D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Carigrad D. XIX 13 (5) od 7. XI 1629.
 Carleno bardo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Cieč, Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. II 1648 (radi zbog).
 Cvieto Andriević, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Čafo Ibrahim age Šabanovića, Pr. 17. 1942/251 od 16. XII 1676.
 Čato kapičibaša, D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Čehaia (zamenik paše), Pr. 17. 1941/51 od 13. IV 1630.
 Čenan Lutvić, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1647.
 Čvari (vračbine), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1648.
 Čela selo, Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 Čičevo selo, Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Čpule selo, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Dabovići, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Damian Topalović, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Dernek (slava), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Domani (sutra), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Dračevica selo, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 Dube, selo u Konavlima, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Dubita (sumnja), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Durak Aliaković, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Durak Sofić, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Durak Čelebia Šabanović, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Durmiš Mehter, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Džardin (bašta, vrt), Pr. 17. 1942/125 od 14. VI 1648.
 Džemat (upravni sud), Pr. 1942/83 od 10. VIII 1648.
 Djuro Terzia, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Faculet (maramica), Pr. 17. 1942/32 od 23. X 1648.
 Febra (vatra, temperatura), Pr. 17. 1942/129 od 29. X 1658.
 Fezulah efendia, Pr. 17. 1942/236 od 19. XI 1674.
 Filip Karoglanović, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Flanak (kamenac), Pr. 17. 1942/200 od 13. VI 1662.
 Frano Vickov, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Fušta (brzi brodić), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 " " , Pr. 17. 1942/219 od 5. XII 1662.
 Gacko, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Garde Franov, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Glavica (zaselak blizu Tople), Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Grahovo, D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Gruž, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Guvernalna (upravljala, negovala), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Han Topčibaša, Pr. 17. 1942/41 od 23. VIII 1648.

Haći Aga Mahmudbašić dizdar (čuvar tvrđave), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Haći Sarač, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Harač (porez), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Hasan Čehaia Paržinić, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 " " " " Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Hasan Čehaia Pirahmatović, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Hasan Čelebia Zubčević, Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Hasan Hoča, Pr. 17. 1942/41 od 23. VIII 1648.
 Hasan Orahovčanin, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Hasan Šestan, Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Hoča Katirica, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Hoča Isović naip, Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VIII 1659.
 Hudoba (đavo, satana), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1659.
 " " " " Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Husein Bučulević, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Husein Ireizović, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Husein Muiezin, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 Husein Subaša, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Husein Turalić, Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Huso Bielalić, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Huso Mačarević, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Huso Mačović, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Ibrahim Čehaia, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Ibrahim Robetin, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Ilin dnevi, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Informavamo (obavestavamo), Pr. 17. 1942/214 od 19. VI 1662.
 Inportaiu (imaju značaja), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Intravenala (dogodila se), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Iovo Humićić, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 Isias, Pr. 17. 1942/236 od 19. XI 1674.
 Iusuf Čelebia Babović, Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
 Iusuf Kukić, Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 Iusuf Mehter, Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 Ivan Ivanović, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Kacamort (mrtvozornik), Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Kadiluk (sudska teritorija), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Kameno selo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Kapitale (primile), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Kapiavaiu (primaju), D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Karlo liečnik, Pr. 17. 1942/207 od 21. VI 1662.
 Kazimir selo, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Kazimir selo, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Komardar (mesar), Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Knez iz Konavala, D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Kofin (granica), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Kupania (družina), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 " " , Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 " " , Pr. 17. 1942/214 od 19. VI 1662.
 Konfinaiu (graniče se), Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 Kontentahu (zadovoljiše), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Kostanica selo, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Kotor, D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Kovači (u Miodezu), Pr. 17. 1942/25 od 4. VI 1648.
 Kreši (poveća), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Kruševica selo, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Kuga carlena, Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Kupina (družina), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Kurta Mehter, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Kutu selo, Pr. 17. 1942/129 od 29. X 1658.
 Largavati (udaljvati), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.

Lisencia (dozvola), Pr. 17. 1942/200 od 13. VI 1662.
 " " , Pr. 17. 1942/214 od 19. VI 1662.
 Lubine selo u Hercegovini, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Lubinski kadiluk, Pr. 17. 1942/16 od 15. X 1647.
 Mača (marta), Pr. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Mačija (čini, vradžbine), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Makamenat (nedostatak), Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Manastir u Konavlu, Pr. 17. 1942/200 od 13. VI 1662.
 Mara Kolendina, Pr. 17. 1942/25 od 19. VI 1648.
 Marcine selo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 " " u Konavlima Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Marko Zlatar, Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Mato Terzia, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Matuk konavlanin, Pr. Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Mečhema (sudnica) Pr. 17. 1942/236 od 19. XI 1674.
 Medig od karščana, Pr. Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Mehmed Jaranović, Pr. 1942/37 od 23. X 1648.
 Mehmed papučia, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Memi Kalfić spahia, Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Memo Hačibećirević, Pr. 17. 1942/25 od 19. VI 1648.
 Menecaiučić (prateći), Pr. 17. 1942/83. od 10. VIII 1651.
 Micina (oboljenje linf, zlezda), 1711942/27 a—b. od 17. I 1648.
 Minuti (prošli), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Miritati (zaslužiti, nagraditi), Pr. 17. 1942/215 od 4. VI 1662.
 Miritito (nagradio), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Mihailo Konavlanin, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Mihačevići, Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Mihna Marianović, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Miho Jaković, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1748.
 Miho Kakulić, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Miho Milošević, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Miho Tilčić, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Mleci, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Mlini selo, Pr. 1942/37 od 23. X 1648.
 Montala (popela) Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1667.
 Moran selo, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Mortigali (koji su na smrt bili bolesni), Pr. 17. 1942/134 od 21. VII 1659.
 Mumin Hamamčija, Pr. 17. 1942/134 od 21. VII 1659.
 Mumin Lubinanin, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1659.
 Mustafa Baraka, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Mustafa Finda, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Mustafa aga Hadžihasanović, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Mustala Alaga Šabanović, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Musli beg Haidarević, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Mutafčija (obrtnik koji radi kozijom dlakom) Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Muho Iakalić, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Muho Kolivratić, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Naip (zamenik hodze), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Nemoć (bolest) Pr. 17. 1942/215 od 4. VI 1662.
 Niiena Glavica selo. Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 Niko Pilčić, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Nikola Risnanin, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 Niko Vidaković, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Novi, D. XIX 13 (5) od 7. IX 1629.
 Novlani, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 " " , Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Novo selo, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Novski kadiluk, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Ocign (Ulcinj), Pr. 17. 1942/251 od 6. X 1676.
 Odlargo (udaljio), Pr. 17. 1942/143 a—b. od 21. VII 1659.
 Oferiškalno (ponudilo), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Okurilo (dogodilo se), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.

Omer aga Begzadić, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Ormanica (vrsta broda), Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Osman Paštrović, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Osman aga Šabanović, Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Ostinuvši (uzjogunivši se), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Pasalo (prošlo), Pr. 17. 1942/200 od 13. VI 1662.
 Pasane (prošle), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Pasava (prolazi), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Parićo (pripremio), Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Paštrovići, D. XIX, 13 (5) od 7. XI 1629.
 Pavle Bielić, Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 Perikulas (opasnost), Pr. 17. 1942/41 od 23. VIII 1648.
 Pero Cocović, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Pero Koledin, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Petar Plavčev ciricia, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Piero Čauš, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Pod Ploča selo, Pr. 17. 1942/27 a—b od 17. I 1648.
 Podi selo, Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Pomna (pažnja), Pr. 1942/9 od 29. VII 1647.
 " " , Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Ponosnik (nosac), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Pratež (roba), Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Presieka selo, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Preša (hitnja, brzina), Pr. 17. 1942/207 od 21. VI 1662.
 Prievr selo, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 " " , Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Pripratiti (provesti), Pr. 17. 1942/214 od 19. VI 1652.
 Privargli (prebacili), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Pula, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Rečep Muftaćija, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Rečep paša Kaimakam (zapovjednik), D. XIX 13 (5) od 7. XI 1629.
 Rieka Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Risan, D. XIX. 13 (5) od 7. XI 1629.
 Salih Hoća, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Salko Musahović, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Sekreto (taino), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Selim Alić, Pr. 17. 1942/16 od 5. XI 1647.
 Selim Alić Nosović, Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
 Silm Čauš, Pr. 17. 1942/41 od 23. VIII 1648.
 Selimovići, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Senal (znak), Pr. 17. 1942/129 od 29. X 1658.
 Seno (znak), Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Sičija (tuberkuloza), Pr. 1711942/219 od 5. XII 1662.
 Slivnica, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Spenza (trošak), Pr. 17. 1942/207 od 21. VI 1662.
 Stjeposevići selo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Stiepo Kulučija, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 Stoik Krilov, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Straguša (onesviesti) Pr. 17. 1942/134 a—b. od 21. VII 1659.
 Stravča selo u Konavlima. Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Subito (odmah), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Suleiman Behramović, Pr. 17. 1942/40 od 15. X 1648.
 Surić, Pr. 17. 1942/22 a—b. do 23. VI 1648.
 Suspet (sumnja), Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 Suspetati (sumnjati), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Sutorina, Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Sira Nikola, Pr. 17. 1942/54 od 9. XI 1648.
 Tabak (kozar), Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Temin Dabranin, Pr. 17. 1942 od 23. VIII 1648.
 Testar (dozvola) Pr. 17. 1942/215 od 4. VI 1662.
 Topla selo, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.

- " " , Pr. 17. 1942/25 od 14. VII 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
 Trešnevo selo, D. XIX 13 (5) od 7. XI 1629.
 Trebesin selo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Trebine, Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 " " , Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 " " , Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Trebišnica, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Tupšići selo, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Tvarno selo, D. XIX 13 (5) od 7. XI 1629.
 Udile (s mjesta, uvijek), Pr. 17. 1942/215 od 4. VI 1662.
 Ukidivati Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648. (poginuti)
 U koluri (u ljutnji), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 U koserbu (jedan za drugim), Pr. 17. 1942/219 od 5. XII 1662.
 Ulafe (plate), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Ustalić Hasan, Pr. 17. 1942/219 od 5. XII 1662.
 Vargli (odbacili) Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Ventizati (provetravati), Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 Vitalina selo, Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.
 " " , Pr. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Vlah, Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Vlasi, Pr. 17. 1942/37 od 23. X 1648.
 Vodovodja selo, Pr. 17. 1942/16 od 15. XI 1647.
 Vratnice mahala (dio varoši), Pr. 17. 1942/25 od 14. VI 1648.
 " " " " , Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 Vučić Terzia (krojač) Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Vuk Andrijašev, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Vuk Ćurov, Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 Vukovići, Pr. 17. 1942/54 od 9. IX 1648.
 Zarina selo, Pr. 17. 1942/27 a—b. od 17. I 1648.
 Zapia (zatvor), Pr. 17. 1942/28 od 7. VIII 1648.
 Zeleni Dub selo, Pr. 17. 1942/22 a—b. od 23. VI 1648.
 " " " " , Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Zirine selo, Pr. 17. 1942/55 od 4. VII 1648.
 Zubci selo, Pr. 17. 1942/9 od 29. VII 1647.
 " " , Pr. 17. 1942/38 od 28. X 1648.
 " " , Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1648.
 Zulfo Alibalić, Pr. 17. 1942/40 od 15. XI 1648.
 Žudimo (želimo), Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Župa, Pr. 17. 1942/83 od 10. VIII 1651.
 Žvine selo, Pr. 17. 1942/35 od 20. IX 1648.

Nada NEDELJKOVIĆ, Dubrovnik

QUELQUES NOUVELLES SUR LA PESTE A HERCEG-NOVI ET SES ENVIRONS AUX VIIIe SIECLE.

(Données des Archives historiques de Dubrovnik)

Les lettres de trois membres de la famille Kovelja, de Herceg-Novoi, qui correspondaient en permanence avec la République de Dubrovnik, renseignent sur la peste de 1593—1698. Il s'agit de Mato, Miho et Niko Koveljić, c'est-à-dire le père, le fils et le petit-fils. La République de Dubrovnik versait à chacun de ses gens qui lui fournissaient des renseignements, dix ducats en or pour quatre mois. Les payements étaient établis d'après une résolution de Consilium Rogatorum. Après l'occupation de Herceg-Novoi par Venise, le dernier membre n'écrivit plus que très rarement.

(Rad je primljen u Uredništvu 20. XII 1987. god.)

Original scientific paper
UDC 930+61+616.6/497.1 „19“

Petar ŠARINIĆ, Doboj

PRINOSI ZA POVIJEST HRVATSKE UROLOGIJE

Između opisa kamenaca od Fona 1877. god.¹ i transkutane lumbalne litotomije u Zagrebu², Varaždinu, Osijeku i Zadru, prošlo je oko 110 godina. U tom razdoblju moguće je pratiti razvoj urologije u Hrvatskoj.

Obzirom da se u hrvatskoj prošlosti sveukupno državno i narodno područje mijenjalo, da je bilo djelomice otuđeno ili rascjepkano, praćenje razvoja medicine je otežano, posebice njenog razvitka u Južnoj Hrvatskoj.

Razvoj naše urologije bio je spor i tek zadnjih 20 godina je sadašnja generacija hrvatskih urologa učinila ogroman napredak, potvrđujući svoju struku u organizaciji naše zdravstvene službe.

Kao svaka struka, tako je i naša urologija imala više razvojnih faza: u sklopu opće medicine, kao dio operacijske medicine, kao sastavni dio kirurgije, kao samostalni odsjeci kirurških odjela, kao samostalni urološki odjeli. Tek stvaranjem uroloških klinika u Zagrebu 1970. i 1981.^{3,4}, i pnovnim⁸ osnutkom Katedre za urologiju na Medicinskom fakultetu u Zagrebu urologija je dobila svoj konačni stručni, organizacioni, znanstveni i društveni dignitet.

Historijski gledano postoje 3 pitanja:

- koju godinu treba uzeti za početak naše urologije,
- kada je došlo do prvog osnutka Urološke klinike u Hrvatskoj,
- kada je urologija dobila de facto „pravo građanstva“ u našoj zdravstvenoj organizaciji.

Osnutak III odjela 1894. god. u nekadašnjoj Bolnici milosrdnih sestara u Zagrebu treba shvatiti kao početak koncentriranja, prema tadašnjim shvaćanjima, uroloških bolesnika na jednom, od kirurgije zasebnom, operacijskom odjelu, tj. kao početak urologije^{5,6,185}. Taj odjel nakon 34 godine, gubitkom dermatoloških i otoloških bolesnika postaje, 1928. god. isključivo urološki⁷. No, dijagnostičko i terapijsko djelovanje u tih 34 godine (1894—1928) daje nam pravo smatrati ga kolijevkom hrvatske urologije.

Druge faze bi bila između 1928. i 1971. god., tj. do momenta stvaranja Urološke klinike na Rebru. Mora se napomenuti da je u ratnim godinama (1944) odjel u Bolnici milosrdnih sestara avanzirao u Urološku kliniku^{8,9} na kojoj je uz predstojnika prof. dr Aleksandra Blaškovića radio i doc. dr Zlatko Šestić^{10,11}. Isti avanzman je dokinut 1945. god., vjerojatno na temelju zakonske odredbe iz 1945.